

итог на кредитовой стороне счета, который нами получен двумя способами: при помощи лампы Вуда и обычным подсчетом.

В результате выполненных действий по идентификации вершин компьютерной модели одной из самых старых из сохранившихся средневековых бухгалтерских книг установлены все 7 точек раздела «Доходы». Компьютерная модель строится от полученных доходов к понесенным расходам через все факты хозяйственной жизни, отраженные в книге. Такой выбор, а не обратный, не случаен: в смете имеется 7 статей доходов и 17 статей расходов.

Компьютерное моделирование хозяйственных и финансовых процессов по сохранившимся и воспроизведенным счетам книги сделало возможным исследование бухгалтерской системы двойной записи, содержащей дуальные счета сметы, персональные счета расчетов, продажи товаров, односторонние счета накопления текущих расходов и операционных финансовых результатов (отдельно для прибыли и убытков).

Однако включение в компьютерную модель фактора времени свершения хозяйственных операций заставило изменить направление анализа операций, переориентировав ее на «расходы-доходы».

Такой подход позволил рассмотреть не только вопросы организации бухгалтерского учета, построения его процедуры, а также увидеть многие стороны политической, экономической и культурной жизни средневековых городов-коммун на территории Италии. Особый интерес вызвала система средневекового налогообложения и финансирования муниципальных программ, что позволило обосновать ответ на давно волнующий вопрос: почему генуэзцы продавали товары ниже стоимости их приобретения.

Сташенко Ю. В.,

*канд. экон. наук, доцент кафедры
обліку підприємницької діяльності,*

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ПОЛІПШЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ОДЕРЖАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ВИГОДИ

Для здійснення успішної виробничої фінансово-господарської діяльності кожне підприємство чи організація має в своєму розпорядженні необхідні власні господарські засоби. За вартісними показниками це власний капітал. Його мають підприємства як

державної так і недержавної форми власності. Отже, власний капітал — це частина активів підприємства, що залишається після вирахування зобов'язань; тобто — це загальна вартість активів підприємства (матеріальних цінностей, грошових коштів, фінансових інвестицій тощо), які належать йому на правах власності і використовуються в процесі виробничої та іншої підприємницької діяльності будь-якого підприємства.

Утворюється власний капітал двома шляхами:

— внесенням власниками підприємства грошових коштів та інших активів;

— накопиченням суми доходу, що залишається на підприємстві.

В умовах ринкової економіки будь-яка комерційна організація прагне одержати економічну вигоду, саме це є дуже важливим в діловій активності організації, ця ж обставина визнається найважливішою з погляду умов формування фінансових ресурсів будь-якої організації, її фінансового капіталу. Всі зацікавлені особи можуть бути розглянуті як «постачальники» фінансових ресурсів (капіталу) організації, у зв'язку з цим важливе значення має фінансовий контроль за дотриманням економічних інтересів її учасників.

Одним з основних напрямів поліпшення використання капіталу підприємства є, перш за все, забезпечення максимального обсягу залучення власних фінансових ресурсів за рахунок внутрішніх джерел: чистого прибутку і амортизаційних відрахувань. Збільшення чистого прибутку можливе за рахунок підвищення ефективності використання власного капіталу — збільшення оборотності та підвищення рентабельності власного капіталу. Збільшення обсягів фінансування за рахунок амортизаційних відрахувань можливе шляхом застосування прискореної амортизації основних засобів.

Залучення капіталу за рахунок зовнішніх джерел (випуск акцій для залучення власного капіталу чи випуск облігацій або залучення довгострокового банківського кредиту) повинно проводитися з урахуванням вартості залученого капіталу. Підприємство повинне відслідковувати середньозважену вартість капіталу і не допускати значного його росту. Критерієм є перевищення рентабельності власного капіталу, рентабельності інвестицій над середньозваженою вартістю капіталу.

Основним джерелом корисної (зрозумілої, прозорої, достовірної, істотної, надійної) інформації повинна служити фінансова звітність. Ця інформація потрібна широкому колу користувачів при прийнятті економічних рішень.

Складові власного капіталу, безумовно, важливі для всіх учасників ринкових відносин; їх розкриття також передбачене міжнарод-

ними стандартами фінансової звітності, національними законодавчими актами інших країн, учасників світового ринку. Відображення в звітності інших складових капіталу не забезпечує системності даних і корисності їх для цілей фінансового контролю, прийняття ділових і управлінських рішень. Відомості про реінвестований прибуток характеризує нарощування капіталу, зростання інвестиційних можливостей і ступінь покриття майнових ризиків організації.

У цілому статті бухгалтерського балансу характеризують розмір власного капіталу організації і основні пропорції відтворення фінансового капіталу власника. Така інформація про власний капітал представляє інтерес не тільки для власників, але і для партнерів організації по бізнесу, інвесторів, кредиторів і персоналу організації. З'являється практична можливість визначати ціну власного капіталу організації, порівнювати її з прибутковістю, що забезпечується в даній організації третіми особами. Крім того, розкривається інформація про використані резерви організації.

Інформація про рух власного капіталу протягом року (залишки на початок і кінець року, надходження і вилучення капіталу) відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності повинна розкриватися, перш за все, з урахуванням привілейованих і звичайних акцій. Основне призначення звіту про рух власного капіталу полягає в характеристиці зміни фінансового положення власника в межах їм же створеної комерційної організації.

Отже, аналітична обробка економічної інформації дуже важка та потребує більшого обсягу різноманітних обчислень. При переході до ринкових відносин потреба в аналітичній інформації значно збільшилася. Це пов'язано з потребою розробки та обґрунтованістю перспективних бізнес-планів підприємства, комплексної оцінки ефективності короткострокових та довгострокових управлінських рішень.

Супрович Г. О.,

*асистент кафедри обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У КРАЇНАХ З РІЗНИМ РІВНЕМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Розвиток сучасного міжнародного ринку похідних фінансових інструментів на даному етапі має вектор до глобалізації. Це пов'язано зі створенням великої кількості державних і міжнарод-